

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

TISKOVÁ ZPRÁVA

20. duben 2017

NOVINKY

Seminář Etnografické komise Asociace muzeí a galerií ČR

25. a 26. duben 2017

Regionální muzeum v Litomyšli hostí jarní zasedání Etnografické komise AMG. Přihlášeno je bezmála 40 účastníků. Během semináře zazní mnoho zajímavých příspěvků od kolegů z Čech, Moravy, Slezska i Slovenska. Témata se věnují především tradičním výročním zvykům, digitalizaci a uložení muzejních sbírek, ale i pedagogickým zkušenostem z konání výstav pro veřejnost. Jedním z hlavních bodů je představení toho, jak jednotlivé kraje postupují v zapisování tradičních nemateriálních statků na krajské seznamy, ze kterých se pak dále vybírá pro seznam republikový. Téměř všude již se oceňují také řemeslníci, věnující se tradičním řemeslům.

Druhý den zasedání je věnovaný exkurzi, aby se účastníci mohli seznámit s regionem, do kterého přijeli. Vzhledem ke svému zaměření zamíří do *Regionálního muzea vesnice v Dolním Újezdě*, do nově vznikajícího skanzenu v Trstěnici a do Čisté, do jednoho z nejstarších domů s dymnou jizbou v Čechách. Neopomenou ani hostitelské muzeum a jeho pobočky – *Rodný byt B. Smetany* a *Portmoneum – Museum Josefa Váchala*.

(Hana Klimešová)

Litomyšlské kramářské písně – počteníčko pro sluneční lázně ducha

sobota 29. dubna 2017

Letošní sluneční lázně na muzejních terasách ožijí v 15 hodin představením „Mord a láska po sto letech“, které se inspirovalo litomyšlskými kramářskými písněmi. Přijďte! Uvidíte, uslyšíte, co jste ještě neviděli...

Reprinty kramářských tisků vydalo Regionální muzeum pro připomenutí starých časů, kdy tyto písně tvořily osobitý městský

folklor. V sobotu od 10 hodin budou nabízeny k prodeji v blízkém okolí muzea, především na terasách, kde budou již tradičně k dispozici oblíbená lehátka pro sluneční pohodu. Neváhejte a oslovte muzejního kamelota! Za pouhé 2 křecary si budete moci zakoupit „nejnovější“ písně, které nikdy nezestárnou. Snad je to tím, že si berou na paškál odvěké nešvary společnosti stejně jako nešťastnou lásku či ženské ctnosti.

Kdo se bereš příliš vážně,
vstup do naší slunce lázně.
Přečti sobě satiru
často psanou na míru.

Svoji duši můžete osvěžit také návštěvou **Rodného bytu B. Smetany**. Zde jsou připraveny interaktivní programy *Proč bychom se netěšili*, *Račte vstoupit* a *Muzicírování s Bedříškem*, které Vás provedou životem slavného skladatele. Určitě si nenechte ujít také prohlídku **Portmonea – Muzea Josefa Váchala** s novou muzejní expozicí.

Všude bude výjimečně otevřeno od 9 do 19 hodin.

(Miluše Vopařilová)

Májové pondělky v muzeu – máme otevřeno!

pondělí 1. a 8. května 2017, 9–17 hodin

Chystáte se využít volných prodloužených víkendů a nevíte kam na výlet? Přijďte k nám! V muzeu, Rodném bytě Bedřicha Smetany a v Portmoneu – Muzeu Josefa Váchala na Vás nejen o víkendu, ale po oba májové pondělky 1. a 8. května čekají naši průvodci, ale především zajímavé expozice a výstavy. Těšíme na Vás!

(Renata Kmošková)

Tři unikátní předměty, tři zastavení v dějinách

středa 17. května

Zveme Vás na jedinečnou prezentaci tří vzácných a zajímavých předmětů z dějin Litomyšle. Představíme Vám graduál literátského bratrstva z 16. století, obrovský zpěvník, ručně malovaný na pergamenu, který je vůbec nejvzácnějším sbírkovým předmětem litomyšlského muzea. Dále katovský meč, jímž byli setnuti někteří účastníci selského povstání v roce 1680 a nejstarší fotografický přístroj v České republice z roku 1840.

Při komentované prohlídce se dozvíte pozoruhodné příběhy těchto věcí, mnohé zajímavosti, předměty si prohlédnete opravdu zblízka, bez vitrín a na některé si budete moci i sáhnout.

Přijďte se s námi zastavit v dějinách!

Prezentace se uskuteční v rámci celokrajské akce Otevřená muzea a galerie.

Středa 17. května – v 15, 16 a 17 hod. pro veřejnost (doporučeno objednání, max. kapacita 20 osob, kontakt: Šárka Chaloupková, 461 615 287, chaloupkova@rml.cz), dopoledne pro střední školy (dle domluvy a na objednání).

(René Klimeš)

program

S nitkou po Trstěnické stezce

duben až říjen 2017

Po projektu *Archeologie s příběhem* jsme ve spolupráci s Městskou knihovnou Litomyšl připravili pro prarodiče a vnoučata další mezigenerační vzdělávací projekt. Důraz je kladen na společný prožitek a vzájemnou spolupráci v rodinných týmech. Tentokrát se zaměříme na bližší seznámení s tradičními textilními řemesly regionu. Teoretická část bude věnována historii řemesel v kraji i jednotlivých rodinách a praktická část bude zaměřena na tkaní a barvení konkrétního výrobku. Na projektu s Regionálním muzeem v Litomyšli a Městskou knihovnou Litomyšl spolupracují také dobrovolníci z řad seniorů a studentů.

Časový harmonogram projektu:

Sobota 22. 4. 2017, 9–13 hod.

Seznámení s náplní všech setkání a návštěva modrotiskové dílny v Olešnici manželů Danzingerových – Městská knihovna v Litomyšli.

Sobota 27. 5. 2017, 9–13 hod.

Seznámení s historií předení, tkaní, přípravou přize, tkacími rámy, dalšími nástroji určenými ke tkaní, různými druhy látek, utkanými výrobky... – Regionální muzeum v Litomyšli.

Sobota 17. 6. 2017, 9–13 hod.

Praktická dílna – barvíři. Potisk plátna rezervou – modrotisk – Regionální muzeum v Litomyšli.

Sobota 9. 9. 2017, 9–13 hod.

Praktická dílna – tkalci – Regionální muzeum v Litomyšli.

Sobota 14. 10. 2017, 9–13 hod.

Dokončení výrobků – Regionální muzeum v Litomyšli.

Sobota 21. 10. 2017 – Tajný výlet na závěr

Kontakty:

Renata Kmošková, Regionální muzeum v Litomyšli, kmoskova@rml.cz

Iva Pekníková a Romana Dubjaková, Městská knihovna Litomyšl, peknikova@knihovna.litomysl.cz, dubjakova@knihovna.litomysl.cz

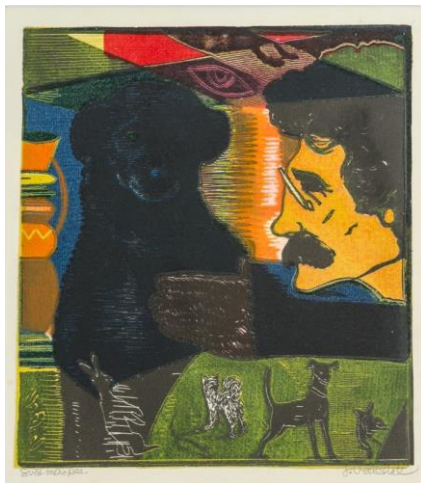
(Renata Kmošková)

výstava v Portmoneu

Z Váchalova rodinného alba

3. červen – 3. září 2017

Výstava Váchalových soukromých fotografií aneb obrazová galerie jeho nejbližších, dvounohých i čtyřnohých. Matka, otec, manželka Máša, přítelkyně Anna Macková, psi Voříšek a Tarzan nebo kočka Doxa stanuli často před objektivem Josefa Váchala. Výstava nechce v první řadě představit Váchala jako fotografa. Jejím cílem je vstoupit do jakéhosi „meziprostoru“ mezi výtvarným dílem a fotografií, a to v několika rovinách.

Josef Váchal velkou část svého života fotografoval. U snímků vidíme jak snahu o uměleckou fotografii, případně o zaznamenání motivu pro budoucí výtvarné dílo, tak pouhé dokumentování určitých osob, míst či situací. Váchal zároveň pracoval s fotografií jako s výtvarným prostředkem, ať se to týkalo úpravy snímků kresbou nebo jinou technikou, použití víceexpozice či zapojení fotografie do koláží a textů. Důležitým momentem vztahu fotografie-dílo jsou kontrasty i souznění černobílého vyjádření fotografie a barevných možností díla výtvarného.

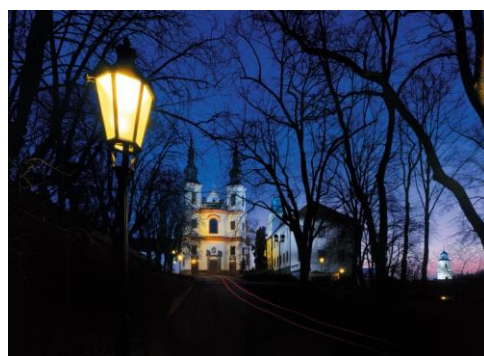
Výstava je pořádána ve spolupráci s Památníkem národního písemnictví.

(Hana Klimešová)

Litomyšlská muzejní noc aneb muzea a galerie zahalená tajemstvím noci

3. červen 2017

Do Festivalu muzejních nocí, který probíhá po celé republice, se opět zapojila i Litomyšl. Cílem akce je prezentovat kulturní dědictví atraktivním způsobem. Muzea a galerie proto pořádají noční prohlídky a doprovodné akce, aby tak návštěvníkům nabídly mimořádné a nečekané zážitky.

Slavnostní zahájení Litomyšlské muzejní noci proběhne před prostorem Regionálního muzea v Litomyšli v 16 hodin. Od této chvíle až do 23 hodin budou moci lidé volně vstupovat do expozic institucí, které se k projektu připojily. Mnohde na ně čeká příjemné překvapení v podobě doprovodného programu.

Muzejní noc zaštiťuje město Litomyšl a Pardubický kraj prostřednictvím svých organizací, Zámeckého návrší a Regionálního muzea v Litomyšli. Litomyšlské muzejní noci se dále účastní: Dům dětí a mládeže Litomyšl, Kavárna Mandala, Kostel Nalezení sv. Kříže, Městská galerie Litomyšl, Muzeum domečků, panenek a hraček, Portmoneum – Museum Josefa Váchala, Rócafé, Rodný byt Bedřicha Smetany a Zámecké sklepení.

Program:

13.00 Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Vernisáž výstavy Z Váchalova rodinného alba

16.00 Slavnostní zahájení muzejní noci před budovou muzea

16.00–20.00 Park u sochy Aloise Jiráska pod muzeem

Dětský program Domu dětí a mládeže Litomyšl

16.00–23.00 Městská galerie Litomyšl (dům U Rytířů)

Udělej si vlastní knížečku se svým exlibris – samoobslužný program k výstavě Josef Váchal – Kdo kněhoznačky pilně sbírá...

16.00–23.00 Regionální muzeum v Litomyšli

Výroba maňásků a loutek – samoobslužný program k výstavě Imaginárium

16.30 Kavárna Mandala

Vernisáž výstavy Snídaně v trávě

17.00 Regionální muzeum v Litomyšli (dětská herna)

Pohádka o Šemíkovi aneb Horymířův skok – loutkové divadlo Ančí a Fančí

17.30 Kostel Nalezení sv. Kříže

Komentovaná prohlídka sochařské části expozice – s PhDr. Ludmilou Marešovou Kesselgruberovou, PhD.

18.00, 18.30, 19.00, 19.30 Rodný byt Bedřicha Smetany

Vystoupení dětí z pěveckého oddělení ZUŠ B. Smetany v Litomyšli – za doprovodu paní učitelky Marie Jovbakové, zazní písně Zdeňka Svěráka a Jaroslava Uhlíře

19.00 Portmoneum – Museum Josefa Váchala

Beseda o tom, jaké to je psát a vydávat knihy o Josefu Váchalovi

besedu povede Mgr. Hana Klimešová, hosté: PhDr. Hana Klínková a Zuzana Zadrobílková

20.00–23.00 Regionální muzeum v Litomyšli

Když se setmí v muzeu – svět fantazie, kouzel a tajemství... vydejte se s námi na dobrodružnou cestu muzeem a výstavou Imaginárium v Litomyšli

Expozice otevřené od 16 do 23 hodin zdarma:

Kostel Nalezení sv. Kříže

stálá expozice Andělů na návrší, interaktivní dětský program Litomyšlení, vyhlídka z mezivěží kostela

Městská galerie Litomyšl (dům U Rytířů)

výstava Josef Váchal – Kdo kněhoznačky pilně sbírá...

Muzeum domečků, panenek a hraček

stálá expozice s dětským koutkem

Portmoneum – Museum Josefa Váchala

stálá expozice, výstava Z Váchalova rodinného alba

Regionální muzeum v Litomyšli

stálá expozice Litomyšl – město kultury a vzdělanosti, interaktivní dětský program Litomyšlení, výstava Imaginárium v Litomyšli

Rócafé (do 21.00)

výstava lithprintů litomyšlské fotografky Olgy Stránkové

Rodný byt Bedřicha Smetany

stálá expozice, interaktivní program Muzicírování s Bedříškem a program Račte vstoupit

Zámecké sklepení

stálá expozice soch Olbrama Zoubka, Srdce pro Václava Havla

PROBÍHÁ

výstava

Imaginárium v Litomyšli

živá výstava divadelních, loutkových a výtvarných ostrořelců

do 3. září 2017

Velevážené publikum, dámy a pánové... Regionální muzeum v Litomyšli a umělci Matěj Forman, Tereza Komárková, Renata a Martin Lhotákoví, Pavel Macek, Irena Vodáková, Jana Paulová, Andrea a Josef Sodomkovi, Tereza Vostradovská, Veronika Podzimková, Barka Zichová, Kamila Spěváčková a další přidružení členové Divadla bratří Formanů zvou všechny malé i velké dobrodruhy, hračky, objevitele světa i divadelní nadšence a snílky na výstavu *IMAGINÁRIUM* v *LITOMYŠLI*, živou výstavu divadelních, loutkových a výtvarných ostrořelců!

Výstava "IMAGINÁRIUM" oživuje výtvarné objekty, loutky, obrázky a divadelní dekorace. Dovednost tvůrců však míří jako oko ostrořelců na hravost a představivost návštěvníků výstavy. Do této výstavy smíte vstoupit jako do výtvarné herny, oživené divadelní dekorace nebo laboratoře geniálního vynálezce, který vás nechá objevit krásy a taje světa vašimi vlastníma očima.

Po výstavách v Paříži, Trutnově, Plzni, dánském Silkeborgu a na zámku v Kostelci nad Orlicí, doputovalo IMAGINÁRIUM a jeho strůjci do muzea v Litomyšli. Instalaci provedli samotní tvůrci ve spolupráci s trpělivými zaměstnanci muzea. Světla namířil správným směrem, rozsvítil ale i zhasnul Igor Schmidt. Koordinátorem výstavy je Matěj Forman.

Kochat výstavou se můžete až do 3. září, klidně i opakovaně. Popustěte uzdu své fantazii, odložte masku dospělých a přijďte se pobavit, pohrát si a žasnout.

(Hana Klimešová)

představení Divadla bratří Formanů ve Smetanově domě

Aladin

20. duben 2017 v 17 hodin

Propojit výstavu *Imaginárium* v *Litomyšli* s aktuálním představením Divadla bratří Formanů *Aladin* se nabízí samo. Vždyť výstava je založena na divadelních kulisách, loutkách a výtvarných objektech, které i když již svému původnímu účelu neslouží, ožívají s příchodem každého nového návštěvníka. Lidé nyní mají jedinečnou příležitost zhlédnout „živou výstavu s herci a loutkami“ ve svém přirozeném prostředí. Představení *Aladin* hostí Smetanův dům a pro návštěvníky výstavy *Imaginárium* je připraveno malé překvapení v podobě dvacetikorunové slevy na vstupném. Sleva je platná pouze při předložení vstupenky z výstavy.

Barvitý příběh chlapce Aladina se prolíná s vyprávěním o králi Šahriarovi a statečné a moudré Šeherezádě. Před smysly diváka se rozprostírá cizokrajný a dálkou vonící svět putujících nomádů, moudrých vezírů,

tajuplných míst, zahrad a paláců s bohatstvím mocných vladařů a králů. Dospívající chudý chlapec Aladin díky získané kouzelné lampě zázračně zbohatne. S pomocí džina, který splní každé jeho přání, se stane majitelem nádherného paláce, do něhož přivádí i svoji novou lásku – princeznu Badralbudur. Štěstí, ke kterému mu dopomohla kouzla a moc lampy, se však zdá být prchavé a nejisté. V souboji s mocným kouzelníkem, jenž o lampu od začátku příběhu usiluje a hodlá se jí za každou cenu zmocnit, se přeci jen musí mladý Aladin nakonec spolehnout na to, co mu žádná kouzla nemohou zajistit – svou odvahu, lásku princezny Badralbudur a věrnost malého velblouda, přítele, se kterým se během svého putování setkává.

(foto Irena Vodáková)

Režie / Matěj FORMAN

Scénografie, kostýmy, masky a marionety / Josef SODOMKA, Andrea SODOMKOVÁ & Matěj FORMAN

Hudba / Daniel WUNSCH

Choreografie / Veronika ŠVÁBOVÁ

Plné vstupné 190 Kč, zlevněné 170 Kč. Vstupenky k dostání on-line na www.smetanuvdum.cz nebo prostřednictvím Informačního centra Litomyšl, tel.: 461 612 161. V pokladně Smetanova domu budou vstupenky v prodeji pouze hodinu před představením.

(Hana Klimešová)

výstava v Portmoneu

Historické fotografie Portmonea

25. březen – 21. květen 2017

Výstava snímků pořízených v minulosti v interiéru i exteriéru Portmonea od dob Josefa Portmana a Josefa Váchala až do otevření muzea roku 1993.

(Hana Klimešová)

malá výstava

Příroda Litomyšlska – louky a sady

11. duben – 9. červenec 2017

Od roku 2016 připravuje Regionální muzeum v Litomyšli sérii malých výstav věnovaných různým přírodním prostředím Litomyšlska. Jako šesté si mohou návštěvníci prohlédnout rostliny a živočichy (hmyz, ptáky i savce) typické pro louky, sady a zahrady.

(Petr Chaloupka)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Nová expozice RML je otevřena od července 2014 – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

lektorovaný program

Udělej si vlastní sgrafito!

Kurz, na kterém si mohou účastníci vyrobit vlastní renesanční sgrafito – vhodné pro školy, širokou veřejnost i jako dárek (zážitkový poukaz). Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-verejnost.html> (veřejnost)
<http://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pro-skoly.html> (školy)

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli od roku 2016 nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde:
<http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

14. duben – 9. červenec 2017, Muzeum Sokolov

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocatky-osobnich-pocitacu-u-nas-2017-04-14>

Zmatené peníze

2. květen – 27. srpen 2017, Muzeum Litovel

Interaktivní numizmatická výstava o zmatcích ve financích států zapojených do první světové války s bohatým doprovodným programem – více zde:
<http://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/zmatene-penize-2017-05-02>

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>

Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>

Astronomické tradice v Pardubickém kraji – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 287 nebo 461 616 723 (přímá linka do Rodného bytu – jen v otevírací době) nebo na info@rml.cz.

Otevírací doba – Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Prohlídky *mimo otevírací dobu* je možné objednat pro skupiny minimálně 10 osob na tel. 461 615 821 nebo 734 541 323 nebo na klimesova@rml.cz.

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany není bezbariérový (několik schodů), přístupný je pouze s vlastním asistentem.

Portmoneum není přístupné pro vozíčkáře.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Imaginárium / Portmoneum / Muzejní noc – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz

Lázně ducha – Mgr. Miluše Vopařilová, voparilova@rml.cz

Příroda Litomyšlska / Zmatené peníze / Retrogaming – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, bostik@rml.cz

Lektorované programy – Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz

Udělej si vlastní sgrafito! – Mgr. Hana Klimešová, klimesova@rml.cz (pro školy Renata Kmošková, kmoskova@rml.cz)

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele: Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!